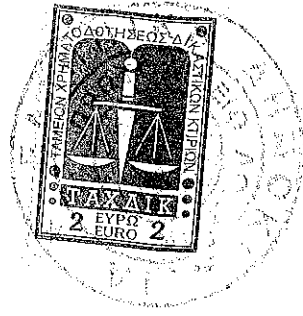

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Αριθμός Απόφασης

3399/2015

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Αποτελούμενο από το Δικαστή Γεώργιο Γρίβα, Πρόεδρο Πρωτοδικών, τον οποίο όρισε ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Πρωτοδικείου.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 1-4-2015, χωρίς τη σύμπραξη Γραμματέα, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Των αιτουσών: 1) Νικολέττας- Μαρίας Αγγελή του Ιωάννη, 2) Σοφίας Αγγελή του Νικολάου, αμφοτέρων κατοίκων Αγίας Παρασκευής Αττικής, οδός Δωδεκανήσου, αρ. 13, οι οποίες εκπροσωπήθηκαν στο Δικαστήριο από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Θεόδωρο Μακρή.

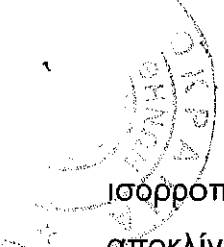
Της καθής η αίτηση: Ανώνυμης Τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία "ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ", που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Αμερικής, αρ. 4 και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε στο Δικαστήριο από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Γεώργιο Λαμπρόπουλο.

Οι αιτούσες ζητούν να γίνει δεκτή η από 26-2-2015 αίτησή τους που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με αριθμό κατάθεσης δικογράφου 26422/2820/5-3-2015 και προσδιορίστηκε για την δικάσιμο που αναγράφεται στην αρχή της παρούσας.

Κατά την συζήτηση της υπόθεσης με την σειρά της από το έκθεμα οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν να γίνουν αυτοί δεκτοί.

**ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ**

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2&6 του ν. 2251/1994 "περί προστασίας των καταναλωτών", όπως αυτό ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με τη διάταξη του άρθρου 10&24 στοιχ β' του ν.2741/1999, οι γενικοί όροι των συναλλαγών, ήτοι οι όροι που έχουν διατυπωθεί εκ των προτέρων για αόριστο αριθμό μελλοντικών συμβάσεων, απαγορεύονται και είναι άκυροι, αν έχουν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή, όπως είναι και ο πελάτης της τράπεζας, στον οποίο η τελευταία, χωρίς ουσιαστική διαπραγμάτευση αλλά με βάση προδιατυπωμένους όρους χορηγεί, εκτός των άλλων, καταναλωτικά ή στεγαστικά δάνεια. Ο καταχρηστικός χαρακτήρας ενός τέτοιου γενικού όρου, ενσωματωμένου σε σύμβαση, κρίνεται αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή υπηρεσιών, το σύνολο των ειδικών συνθηκών κατά την σύναψή της και όλες οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται (ΑΠ 904/2011, Αρμ 2012. 1708). Ο περιέχων τη διάταξη αυτή νόμος 2251/1994 αποτελεί εξάλλου ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5/4/1993 "σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες συμβάσεων που συνάπτονται με τους καταναλωτές". Στο άρθρο 3&1 της εν λόγω Οδηγίας ορίζεται ότι "ρήτρα σύμβασης που δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης θεωρείται καταχρηστική όταν παρά την απαίτηση της καλής πίστης, δημιουργείται σε βάρος του καταναλωτή σημαντική ανισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των μερών, που απορρέουν από την σύμβαση". Η ρύθμιση της διάταξης του άρθρου 2&6 του ν. 2251/1994 αποτελεί εξειδίκευση της γενικής αρχής του άρθρου 281 ΑΚ, κατά την οποία απαγορεύεται η καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος ή η κατάχρηση ενός θεσμού, όπως είναι η συμβατική ελευθερία. Η ανωτέρω παράγραφος, στην αρχική της διατύπωση, χρησιμοποιούσε τον όρο "υπέρμετρη διατάραξη" της

ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων, αποκλίνοντας έτσι φραστικά από την διατύπωση του άρθρου 3&1 της Οδηγίας, η οποία αναφέρεται σε "σημαντική ανισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των μερών". Στενή γραμματική ερμηνεία του όρου "υπέρμετρη διατάραξη" θα οδηγούσε σε σημαντικό περιορισμό της δυνατότητας ελέγχου του περιεχομένου των γενικών όρων των συναλλαγών και συνεπώς σε μειωμένη προστασία του καταναλωτή έναντι εκείνης της Οδηγίας. Η ανάγκη της σύμφωνης με την Οδηγία ερμηνείας του εθνικού δικαίου επιβάλλει επομένως όπως ο όρος "υπέρμετρη διατάραξη" εκληφθεί, διασταλτικά ερμηνευόμενος, ότι σημαίνει ουσιώδη ή σημαντική διατάραξη. Η ανάγκη αυτή, εναρμονισμένη δηλαδή προς την Οδηγία ερμηνείας, επιβάλλει να δοθεί η ίδια έννοια, μέσω τεολογικής συστολής, στον όρο "διατάραξη" και μετά την απάλειψη του όρου "υπέρμετρη", στην οποία προέβη ο νεότερος νομοθέτης με το άρθρο 10&24 στοιχ. β' του ν. 2741/1999. Συνεπώς και μετά την τροποποίηση αυτή, προϋπόθεση της καταχρηστικότητας κάποιου γενικού όρου συναλλαγών είναι η με αυτόν "ουσιώδης ή σημαντική" διατάραξη της συμβατικής ισορροπίας (ΟΛΑΠ 6/2006, ΕΛΛΔνη 2006. 419). Πρέπει εξάλλου να σημειωθεί ότι η διάταξη του άρθρου 6&2 του ως άνω νόμου έχει ήδη αντικατασταθεί με την διάταξη του άρθρου 2&2 του ν. 3587/2007. Ορίζεται δε πλέον σε αυτή ότι γενικοί όροι συναλλαγών, που έχουν ως αποτέλεσμα την σημαντική διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή, απαγορεύονται και είναι άκυροι. Προστέθηκε δηλαδή με την ανωτέρω διάταξη ο όρος "σημαντική" που δεν υπήρχε στην προϋπάρχουσα μορφή του άρθρου. Περαιτέρω, εκτός από την ανωτέρω γενική ρήτρα για την καταχρηστικότητα των γενικών όρων συναλλαγών, που συνεπάγονται διατάραξη της συμβατικής ισορροπίας, στη διάταξη του άρθρου 2&7 του ν. 2251/1994 απαριθμούνται ενδεικτικά τριάντα μία (31) περιπτώσεις γενικών όρων, οι οποίοι θεωρούνται δίχως άλλο καταχρηστικοί, χωρίς ως προς αυτούς να ερευνάται η συνδρομή των προϋποθέσεων της γενικής ρήτρας, καθόσον αυτοί θεωρούνται, κατά αμάχητο τεκμήριο, ότι έχουν καταχρηστικό χαρακτήρα. Στις περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η υπό στοιχείο ια' παράγραφος, σύμφωνα με την οποία καταχρηστικοί είναι και εκείνοι οι όροι, οι οποίοι χωρίς σπουδαίο λόγο αφήνουν το τίμημα αόριστο και δεν επιτρέπουν τον

32 φύλλο της υπ' αριθμ...../2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων)

προσδιορισμό του με κριτήρια ειδικά καθορισμένα στην σύμβαση και εύλογα για τον καταναλωτή. Η σωρευτική εφαρμογή από το δικαστήριο του άρθρου 2&& 6 και 7 του ν. 2251/1994 δεν αποκλείεται, καθόσον η επίκληση του γενικού αξιολογικού κριτηρίου της διατάραξης της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή είναι δυνατόν να έχει αξία και χρησιμότητα για την εξειδίκευση των αόριστων νομικών εννοιών και αόριστων αξιολογικών κριτηρίων που χρησιμοποιεί ο νόμος στις επιμέρους περιπτώσεις του ενδεικτικού καταλόγου. Εξάλλου και οι περιγραφόμενες από τον νόμο ειδικές, κατά αμάχητο τεκμήριο, περιπτώσεις καταχρηστικότητας αποτελούν ενδείξεις που καθοδηγούν στην ερμηνεία της γενικής ρήτρας και συγκεκριμένα της έννοιας της διατάραξης της συμβατικής ισορροπίας. Μεταξύ των καθοδηγητικών αρχών που συνάγονται από τις ειδικές αυτές περιπτώσεις είναι και η αρχή της διαφάνειας, καθώς και η αρχή της απαγόρευσης της χωρίς λόγο ανάθεσης του προσδιορισμού της παροχής ή των επιμέρους στοιχείων της στην απόλυτη κρίση του προμηθευτή. Ειδικότερα, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας, η οποία ρητά διατυπώνεται και στο άρθρο 5 της Οδηγίας, οι γενικοί όροι συναλλαγών πρέπει να είναι διατυπωμένοι με τρόπο σαφή και κατανοητό, ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να διαγνώσει εκ των προτέρων κρίσιμα στοιχεία ή μεγέθη της σύμβασης, όπως η διάρκειά της και τα μεγέθη, που περικλείονται στην βασική σχέση παροχής και αντιπαροχής. Η σχέση αυτή παροχής και αντιπαροχής κατ' αρχήν, δεν λαμβάνεται υπόψη για την εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα κάποιου γενικού όρου συναλλαγών. Εντούτοις, σύμφωνα και με το άρθρο 4&2 της Οδηγίας ελέγχεται, εάν ο σχετικός όρος δεν είναι διατυπωμένος κατά τρόπο σαφή και κατανοητό, ήτοι εάν έχει παραβιασθεί η αρχή της διαφάνειας (ΟΛΑΠ 15/2007, ΔΕΕ 2007. 975). Η ως άνω απαίτηση περί διαφάνειας των γενικών όρων συναλλαγών δεν αφορά εξάλλου απλά και μόνο τον κατανοητό αυτών χαρακτήρα από τυπική και γραμματική άποψη, παρά αναφέρεται και στην λειτουργία τους, ούτως ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να εκτιμήσει, βάσει σαφών και κατανοητών κριτηρίων, τις οικονομικές συνέπειες και μεταβολές που κάθε όρος συνεπάγεται γι' αυτόν. Η παραπάνω σαφήνεια δηλαδή αφορά και τις νομικές συνέπειες μιας ρήτρας, ήτοι τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του καταναλωτή. Για τον λόγο αυτό, ασαφείς ή πολυσήμαντες ρήτρες δεν

Επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται από τον προμηθευτή με σκοπό να ενισχύσει την θέση του απέναντι στον καταναλωτή. Ειδικά σε ότι αφορά τις δυσμενείς οικονομικές συνέπειες και επιβαρύνσεις, αυτές θα πρέπει να είναι ευκρινείς, υπό την έννοια ότι δύνανται να γίνουν άμεσα κατανοητές από τον μέσο καταναλωτή, ο οποίος δεν διαθέτει εξειδικευμένες νομικές ή οικονομικές γνώσεις. Επομένως η διαφάνεια αφορά στην σαφή και κατανοητή διατύπωση, στην αρχή του ορισμένου περιεχομένου και στην αρχή της προβλεψιμότητας της ύπαρξης των όρων. Αδιαφανείς ρήτρες που αποκρύπτουν την πραγματική, νομική και οικονομική κατάσταση, δημιουργούν τον κίνδυνο ο καταναλωτής είτε να απόσχει από την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων του, είτε να αποδεχθεί αξιώσεις που φαίνεται να έχει ο προμηθευτής. Υπό το πρίσμα αυτό, οι αδιαφανείς ρήτρες μπορεί να οδηγήσουν, ακριβώς εξαιτίας της αδιαφάνειάς τους, στην διατάραξη της συμβατικής ισορροπίας, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2&6 του ν. 2251/1994. Για τον λόγο αυτό και οι γενικοί όροι συναλλαγών, υπακούοντας στην ανωτέρω αρχή, πρέπει να παρουσιάζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών κατά τρόπο ορισμένο, ορθό και σαφή (ΑΠ 652/2010, ΔΕΕ 2010. 943). Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι η ακυρότητα ενός γενικού όρου συναλλαγών δεν επιδρά στο κύρος όλης της δικαιοπρακτικής σύμβασης, αλλά είναι μερική, υπό την έννοια ότι άκυρος θεωρείται μόνο ο συγκεκριμένος καταχρηστικός, σύμφωνα με τον νόμο, όρος. Ως προς δε το ζήτημα της πλήρωσης του κενού, το οποίο δημιουργείται από την ακυρότητα ενός γενικού όρου συναλλαγών, αυτό καλύπτεται κατ' αρχήν και εφόσον προβλέπεται σχετική ρύθμιση, με την εφαρμογή του αντίστοιχου κανόνα ενδοτικού δικαίου, ο οποίος, όπως προκύπτει από την δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη της Οδηγίας 93/13, θεωρείται ότι δεν περιέχει καταχρηστικές ρήτρες και ότι συνάδει με τους σκοπούς της διάταξης του άρθρου 6&1 της Οδηγίας 93/13. Σε διαφορετική περίπτωση, γίνεται από το δικαστήριο συμπληρωματική ερμηνεία της σύμβασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στη διάταξη του άρθρου 200ΑΚ, ήτοι βάσει της καλής πίστης, αφού ληφθούν υπόψη και τα συναλλακτικά ήθη (ΕφΑΘ 1471/2013, ΝΟΜΟΣ). Επομένως, η απόφαση του δικαστηρίου που προβαίνει σε συμπληρωματική ερμηνεία άκυρου, κατά τα ανωτέρω, όρου, δεν είναι διαπλαστική, καθόσον δεν προβαίνει σε προσδιορισμό της παροχής, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 371 εδ. 2 ΑΚ, παρά μόνο σε

5/ φύλλο της υπ' αριθμ...../2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων)

συμπλήρωση του κενού που δημιουργήσε ο άκυρος όρος, ώστε να ανταποκρίνεται στις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών, χωρίς ωστόσο να τροποποιεί την σύμβαση (ΠΠρΑθ 5257/2013, ΝΟΜΟΣ). Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 731 ΚΠολΔ, το δικαστήριο δικαιούται να διατάξει ως ασφαλιστικό μέτρο και κάθε άλλο μέτρο που, κατά τις περιστάσεις, είναι κατά την κρίση του πρόσφορο για την εξασφάλιση ή διατήρηση του δικαιώματος ή για την ρύθμιση καταστάσεως. Επιπλέον, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 692&4 ΚΠολΔ, τα ασφαλιστικά μέτρα δεν πρέπει να συνίστανται στην ικανοποίηση του δικαιώματος, του οποίου ζητείται η εξασφάλιση ή διατήρηση. Η διάταξη αυτή, όπως είναι διατυπωμένη, δεν περιέχει κατευθυντήριες γραμμές ή οδηγίες προς το επιλαμβανόμενο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δικαστήριο, αλλά τίθεται δι' αυτής απαγορευτικός κανόνας, δεσμευτικός για το δικαστήριο, υπό την έννοια ότι σε οποιαδήποτε περίπτωση δεν έχει την δυνατότητα να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα, τα οποία συνιστούν ικανοποίηση δικαιώματος, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που υπάρχει ειδική περί τούτου νομοθετική πρόβλεψη, όπως στις περιοριστικά αναφερόμενες στις διατάξεις των άρθρων 728, 729, και 734 ΚΠολΔ περιπτώσεις. Ο απαγορευτικός δε αυτός κανόνας έχει εφαρμογή και στο ασφαλιστικό μέτρο περί την ρύθμιση κατάστασης, το οποίο δεν διαφέρει κατά τον σκοπό του από τα άλλα ασφαλιστικά μέτρα, αφού και αυτό συνδέεται τελεολογικά με κάποιο δικαίωμα που πρέπει να προστατευθεί προσωρινά για την αποτροπή δημιουργίας, έως την περάτωση της κύριας διαγνωστικής δίκης, αμετακλήτων καταστάσεων, που θα μπορούσαν να ματαιώσουν τον πρακτικό σκοπό της δίκης αυτής. Η διακριτική ευχέρεια που δίνει η διάταξη του άρθρου 732 ΚΠολΔ στο δικαστήριο δεν αποτελεί εξαίρεση στον απαγορευτικό κανόνα της διάταξης του άρθρου 692&4 ΚΠολΔ, αλλά ο τελευταίος αποτελεί οριοθέτηση της παρεχόμενης στο δικαστήριο με τη διάταξη του άρθρου 732 ΚΠολΔ διακριτικής ευχέρειας (Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, άρθρο 692, αρ. 9). Οι παραπάνω διατάξεις απηχούν τις βασικές αρχές του δικαίου των ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις οποίες η προσωρινή δικαστική προστασία πρέπει να μην ταυτίζεται με το αντικείμενο της οριστικής δικαστικής προστασίας, αλλά να διαφέρει και να υπολείπεται από αυτό, να μην δημιουργεί αμετάκλητες καταστάσεις που δεν μπορούν να ανατραπούν, όταν ανακληθεί η σχετική απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ή

διαγνωστεί στην κύρια δίκη με ισχύ δεδικασμένου η ανυπαρξία του δικαιώματος που εξασφαλίστηκε, ώστε να μην ματαιώνεται ο πρακτικός σκοπός της κύριας δίκης, οι αρχές δε αυτές έχουν εφαρμογή και στις περιπτώσεις που ρυθμίζεται προσωρινά η κατάσταση με ασφαλιστικά μέτρα. Από την γραμματική διατύπωση της διάταξης δίνεται η εντύπωση ότι αυτή δεν καλύπτει όλους τους στόχους των ασφαλιστικών μέτρων, ήτοι την εξασφάλιση ή διατήρηση δικαιώματος ή την ρύθμιση κατάστασης, αλλά μόνο τους δύο πρώτους. Όμως ο κανόνας αυτός έχει εφαρμογή και στο ασφαλιστικό μέτρο της ρύθμισης κατάστασης, το οποίο δεν διαφέρει κατά τον σκοπό του από τα άλλα ασφαλιστικά μέτρα, αφού και αυτό συνδέεται τελολογικά με κάποιο δικαίωμα που πρέπει να προστατευθεί προσωρινά για την αποτροπή δημιουργίας, ως την περάτωση της κύριας διαγνωστικής δίκης, αμετακλήτων καταστάσεων, που θα μπορούσαν να ματαιώσουν τον πραγματικό σκοπό της δίκης αυτής. Ο κανόνας αυτός της διάταξης του άρθρου 692&4 ΚΠολΔ υποχωρεί μόνο στις ακραίες εκείνες περιπτώσεις που πιθανολογείται κίνδυνος σημαντικής προσβολής της αξίας του ανθρώπου, η οποία διασφαλίζεται συνταγματικά, όπως για παράδειγμα για την κατεδάφιση ετοιμόρροπου κτίσματος ή τοίχου αν απειλείται η ζωή ανθρώπου ή βλάβη της υγείας του, όχι όμως και αν απειλείται βλάβη σε γειτονικό ακίνητο. Η απόφαση δηλαδή των ασφαλιστικών μέτρων, αποσκοπώντας να αποτρέψει τη δημιουργία ανεπανόρθωτων κατά κανόνα καταστάσεων, δεν θα πρέπει να δημιουργεί η ίδια ανεπανόρθωτες καταστάσεις (Κεραμέας- Κονδύλης- Νίκας "Ερμηνεία ΚΠολΔ", εισαγ. 692-738, αρ. 11, άρθρο 692&2).

Στην προκειμένη περίπτωση, οι αιτούσες με την υπό κρίση αίτηση εκθέτουν ότι για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών τους σύναψαν σε υποκατάστημα της καθής στην Παλλήνη Αττικής, η μεν α' αιτούσα ως πρωτοφειλέτης, η δε β' αιτούσα ως εγγυήτρια την από 5/6/2007 σύμβαση στεγαστικού δανείου, ποσού 222.804 ελβετικών φράγκων, το ισόποσο του οποίου αντιστοιχεί σε 134.114,25 ευρώ, η οποία ήταν προδιατυπωμένη, η δε χορήγηση του δανείου συμφωνήθηκε σε ελβετικά φράγκα με τις συνθήκες και τους όρους που αναλυτικά περιγράφονται στην αίτηση. Ότι αποφάσισαν και κατέληξαν στην ανωτέρω δανειακή σύμβαση μετά από ενημέρωση των υπαλλήλων της καθής τράπεζας ότι πρόκειται για την πλέον συμφέρουσα επιλογή (χαμηλό επιτόκιο) χωρίς κίνδυνο, καθόσον δεν είχαν λόγο να

Φύλλο της υπ' αριθμ...../2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων)

συμβληθούν σε ελβετικά φράγκα, δεδομένου ότι δεν διέθεταν εισοδήματα σε ελβετικά φράγκα, γεγονός που γνώριζε η καθής. Ότι κατά την εκταμίευση του ποσού του δανεισμού μεταβιβάστηκε στην α' αιτούσα κατά κυριότητα με την πίστωσή του σε συγκεκριμένο λογαριασμό ταμειευτηρίου σε ευρώ, Ότι τον μήνα Ιούλιο του έτους 2007 η μηνιαία δόση του δανείου ανερχόταν στο ποσό των 1.144 ευρώ, ακολούθως ο μέσος όρος της μηνιαίας δόσης για το έτος 2008 ανερχόταν στο ποσό των 1.092,53 ευρώ, για το έτος 2009 ανερχόταν στο ποσό των 884,02 ευρώ, για το έτος 2010 ανερχόταν στο ποσό των 892,27 ευρώ, για το έτος 2011 ανερχόταν στο ποσό των 895,14 ευρώ, για το έτος 2012 ανερχόταν στο ποσό των 889,97 ευρώ, για το έτος 2013 ανερχόταν στο ποσό των 793,18 ευρώ, γεγονός που απέδωσαν οι αιτούσες στο κυμαινόμενο επιτόκιο και ενώ οι αιτούσες πίστευαν ότι μειώνεται με τις μηνιαίες καταβολές το άληκτο κεφάλαιο του δανείου τους, όπως προέκυπτε και από τις βεβαιώσεις τόκων που τους χορηγούσε η καθής, το άληκτο κεφάλαιο αυξανόταν. Για τους λόγους αυτούς άσκησαν οι αιτούντες την από 30/6/2014 αγωγή σε βάρος της καθής ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα την αναγνώριση της ακυρότητας της προαναφερόμενης δανειακής σύμβασης, ως αντικείμενης σε απαγορευτικές διατάξεις νόμων, άλλως ως καταχρηστικής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2251/1994 για την προστασία του καταναλωτή και των όρων που περιέχονται σ' αυτές, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην αγωγή. Ότι οι αιτούσες, επικαλούμενες επείγουσα περίπτωση και επικείμενο κίνδυνο, ζητούν να ανασταλεί προσωρινά η καταβολή εκ μέρους τους των μηνιαίων δόσεων που απορρέουν από την επίδικη σύμβαση στεγαστικού δανείου, άλλως και επικουρικώς να υποχρεωθεί η καθής να αποδέχεται προσωρινά την καταβολή των μηνιαίων δόσεων που απορρέουν από την επίδικη σύμβαση στεγαστικού δανείου με την ισοτιμία που ίσχυε κατά τον χρόνο σύναψης της επίδικης δανειακής σύμβασης, άλλως κατά τον χρόνο εκταμίευσης του ποσού αυτής (δανειακής σύμβασης), μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της προαναφερόμενης κύριας αγωγής τους και να καταδικαστεί η καθής στη δικαστική τους δαπάνη.

Η αίτηση αρμοδίως εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του ακροατηρίου του Δικαστηρίου τούτου (άρθρο 683 ΚΠολΔ) κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 682 επ. ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη. Στηρίζεται στις

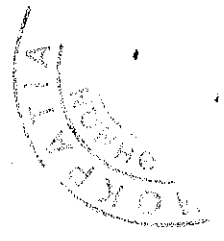
διατάξεις των άρθρων 731, 732 ΚΠολΔ. Σε ότι αφορά όμως το αίτημα περί αναστολής καταβολής εκ μέρους των αιτουσών των μηνιαίων δόσεων που απορρέουν από την προαναφερόμενη δανειακή σύμβαση, δεδομένου ότι το ανωτέρω αίτημα ισοδυναμεί με αναστολή πάσας συμβατικής υποχρέωσης των αιτουσών και συνίσταται στην πλήρη ικανοποίηση του δικαιώματος του οποίου ζητείται η εξασφάλιση ή διατήρηση και ως εκ τούτου αντιβαίνει στη διάταξη του άρθρου 692&4 ΚΠολΔ, πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμο.

Πρέπει επομένως η υπό κρίση αίτηση ως προς το μέρος που κρίθηκε νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Από την εκτίμηση των μαρτύρων που εξετάστηκαν ενώπιον του ακροατηρίου του Δικαστηρίου τούτου και των μετ' επικλήσεως προσκομιζομένων εγγράφων πιθανολογήθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

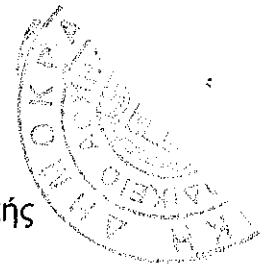
Η α' αιτούσα σύναψε στις 5/6/2007 με την καθής η αίτηση, στο υποκατάστημα αυτής στην Παλλήνη Αττικής σύμβαση στεγαστικού δανείου, δυνάμει της οποίας εκταμιεύτηκε στις αιτούσες το ποσό των 222.804 ελβετικών φράγκων, το οποίο αντιστοιχούσε σε 134.114,25 ευρώ και για την ομαλή εξέλιξη της οποίας (δανειακής σύμβασης) εγγυήθηκε η β' καθής. Το κείμενο της ανωτέρω στεγαστικής δανειακής σύμβασης ήταν προδιατυπωμένο. Κατά τους όρους της ανωτέρω δανειακής σύμβασης η διάρκεια της αποπληρωμής του δανείου ορίστηκε σε τριακόσιους (300) μήνες από την εφάπαξ εκταμίευση, η ανάληψη του επιδίκου δανείου θα γίνει σε αυτούσιο συνάλλαγμα ελβετικών φράγκων και θα αποδεικνύεται ή από τις σχετικές εγγραφές στα βιβλία της τράπεζας χωρίς να απαιτείται η υπογραφή των αιτουσών ή από τα εντάλματα πληρωμής που εκδίδει αυτή, σε περίπτωση δε που θα χρησιμοποιηθεί για αγορά κατοικίας υπό κατασκευή ή την εκτέλεση εργασιών επισκευής ή ανέγερσης ή αποπεράτωσης, η εκταμίευση του ποσού της επίδικης δανειακής σύμβασης γίνεται εφάπαξ, αλλά το προϊόν του δανείου θα κατατίθεται σε δεσμευμένο λογαριασμό των αιτούντων στην καθής και η αποδέσμευση θα γίνεται με την πρόοδο των εργασιών, η αποπληρωμή του δανείου θα εκτοκίζεται με κυμαινόμενο επιτόκιο, το οποίο θα απαρτίζεται από το διατραπεζικό επιτόκιο LIBOR CHF μηνιαίας διάρκειας 360 ημερών, πλέον περιθωρίου ανερχομένου σε ποσοστό 1.20% και εισφοράς του ν. 128/1975 ποσοστού 0,12%. Ως διατραπεζικό επιτόκιο LIBOR CHF 360 ημερών μηνιαίας διάρκειας νοείται το διατραπεζικό επιτόκιο δανεισμού σε ελβετικό φράγκο,

φύλλο της υπ' αριθμ...../2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων)

όπως αυτό καθορίζεται στην αγορά χρήματος του Λονδίνου με βάση υπολογισμού 360 ημερών από το BBA (British Bankers' Association) την 11:00 μεσημβρινή ώρα Λονδίνου, δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υπολογισμού του ποσού της κάθε δόσης που ορίζονται στις συμβάσεις, στρογγυλοποιούμενο στην πλησιέστερη εκατοστιαία μονάδα. Η εξόφληση του επιδίκου δανείου θα γίνει σε 300 συνεχείς, μηνιαίες, τοκοχρεωλυτικές δόσεις που θα αρχίσουν τον πρώτο μήνα μετά την εφάπαξ εκταμίευση του εν λόγω δανείου και θα γίνει από τις αιτούσες είτε σε αυτούσιο συναλλάγμα, είτε με το σε ευρώ ισάξιο (αντίτιμο) του συναλλάγματος ελβετικών φράγκων υπολογιζόμενο την ημερομηνία πληρωμής της δόσης με βάση την ισοτιμία του οικείου συναλλάγματος, όπως αυτή θα προκύψει από την διαπραπειακή αγορά συναλλάγματος. Η τιμή αυτή θα είναι υψηλότερη από την τρέχουσα τιμή που η καθής πωλεί το ελβετικό φράγκο και η οποία εμφανίζεται στο ημερήσιο δελτίο συναλλάγματος της καθής. Περαιτέρω πιθανολογήθηκε ότι η εκταμίευση του επιδίκου δανείου πραγματοποιήθηκε στις 21/7/2007 και έγιναν οι σχετικές πιστώσεις στον λογαριασμό κατάθεσης της α' αιτούσας που τηρείται στην καθής τράπεζα με αριθμό 00002190771, από τον οποίο η α' αιτούσα ανέλαβε το προϊόν του δανείου και στον οποίο κατέθετε σε ευρώ τις μηνιαίες δόσεις που όφειλε στην καθής η αίτηση τράπεζα. Η ισοτιμία μεταξύ ελβετικού φράγκου και ευρώ κατά την ημέρα σύναψης της επίδικης δανειακής σύμβασης ήταν 1,6483 (μέση τιμή) και κατά την ημέρα εκταμίευσης του ποσού της ανωτέρω δανειακής σύμβασης ήταν 1,6613 (μέση τιμή). Περαιτέρω πιθανολογήθηκε ότι οι αιτούσες κατά την υπογραφή της ανωτέρω επίδικης δανειακής σύμβασης, η μεν α' εξ αυτών ως πρωτοφειλέτης, η δε β' εξ αυτών ως εγγυήτρια αυτής, δεν ενημερώθηκαν από τους υπαλλήλους της καθής για τον συναλλαγματικό κίνδυνο της ισοτιμίας ελβετικού φράγκου και ευρώ με τρόπο κατανοητό για τις ίδιες, καθόσον δεν είχαν γνώσεις στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και γενικότερη ενασχόληση με τραπεζικές συναλλαγές, δεδομένου ότι αφενός μεν, η α' αιτούσα είναι απόφοιτη τεχνικού λυκείου και εργάζεται ως πωλήτρια σε κατάστημα ενδυμάτων, αφετέρου δε, η β' αιτούσα- εγγυήτρια είναι απόφοιτη Δημοτικού και οι γραμματικές της γνώσεις περιορίζονται στην ανάγνωση και γραφή, περαιτέρω δε, δεν διαθέταν περιουσία ή εισοδήματα σε ελβετικά φράγκα. Εξάλλου, κατά την περίοδο της σύναψης της επίδικης σύμβασης πιθανολογήθηκε ότι η καθής τράπεζα, όπως

και άλλες ελληνικές τράπεζες, διαφήμιζε την εν λόγω δανειακή σύμβαση ως δελεαστικά συμφέρουσα, με χαμηλό επιτόκιο, πραγματικά χαμηλή δόση, με την ασφάλεια του ελβετικού νομίσματος, περαιτέρω δε, η επιλογή από τις αιτούσες της συγκεκριμένης επίδικης δανειακής σύμβασης έγινε με βάση τα ανωτέρω χαρακτηριστικά. Η κατάθεση δε της υπαλλήλου της καθής ενώπιον του ακροατηρίου του Δικαστηρίου τούτου δεν δύναται να αξιολογηθεί για το ζήτημα της ενημέρωσης των αιτουσών ως μοναδικό αποδεικτικό στοιχείο, χωρίς να ενισχύεται από οποιοδήποτε άλλο αποδεικτικό μέσο, δεδομένου ότι η ανωτέρω μάρτυρας, ως εργαζόμενη στην καθής, πιθανολογείται ότι δεν είναι δυνατόν να καταθέσει ότι οι αιτούσες- δανειολήπτριες ενημερώθηκαν κατά τον δέοντα τρόπο από τους υπαλλήλους- συναδέλφους της. Εξάλλου, από τον τρόπο σύνταξης και την επιλογή της γλώσσας στην ανωτέρω προδιατυπωμένη δανειακή σύμβαση, πιθανολογήθηκε ότι δεν καθίσταται αντιληπτός στις αιτούσες με συγκεκριμένο τρόπο ο συναλλαγματικός κίνδυνος. Επιπλέον από τις βεβαιώσεις ετησίων καταβολών στεγαστικού δανείου που τους αποστέλλονταν για φορολογική χρήση αναφέρονται το κεφάλαιο του δανείου που χορηγήθηκε, οι καταβολές τόκων και η ανάλωση κεφαλαίου σε ευρώ, ώστε να μην είναι δυνατή από έναν απλό καταναλωτή, όπως οι αιτούσες, να διαπιστώσει τη διαφορά που προέκυπτε από την συναλλαγματική διακύμανση της ισοτιμίας μεταξύ ελβετικού φράγκου και ευρώ. Περαιτέρω πιθανολογήθηκε ότι ενώ κατά την ημερομηνία εκταμίευσης του ποσού της επίδικης δανειακής σύμβασης, ήτοι στις 21/7/2007, η ισοτιμία του ελβετικού φράγκου προς το ευρώ ανερχόταν σε 1,6613 (μέση τιμή) ανά 1 ευρώ, ακολούθησε πτωτική πορεία του ευρώ με αποτέλεσμα να υποτιμηθεί το ευρώ έναντι του ελβετικού φράγκου σταδιακά, ήτοι στις 14/1/2015 η ισοτιμία ανερχόταν σε 1,2010 (μέση τιμή) ελβετικά φράγκα ανά 1 ευρώ και στις 17/1/2015 σε 1,0128 (μέση τιμή) ελβετικά φράγκα ανά 1 ευρώ. Το ανωτέρω γεγονός είχε ως αποτέλεσμα οι αιτούσες να είναι υποχρεωμένες να καταβάλλουν περισσότερα χρήματα, προκειμένου να αποπληρώνουν τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις του επίδικου δανείου που έλαβαν. Επομένως, για μία δόση συνολικού ύψους 1000 ελβετικών φράγκων στις 21/7/2007 οι αιτούσες έπρεπε να καταβάλουν το ποσό των $(1.000 : 1,6613) = 601,93$ ευρώ, στις 17/1/2015 για την ίδια δόση όφειλαν να καταβάλουν το ποσό των $(1.000 : 1,0128) = 987,36$ ευρώ, περαιτέρω δε, στις 21/7/2007 το ποσό που

11^ο φύλλο της υπ' αριθμ...../2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων)

χορηγήθηκε και εκταμιεύθηκε στις αιτούσες, δυνάμει της επιδίκου δανειακής σύμβασης ανερχόταν στο ποσό των 222.804 ελβετικών φράγκων και αντίστοιχα 134.114,25 ευρώ, μετά την πάροδο οκτώ (8) ετών το συνολικό υπόλοιπο της οφειλής τους (άληκτο κεφάλαιο) ανέρχεται στις 21/10/2013 στο ποσό των 145.380,55 ευρώ και ως εκ τούτου οι αιτούσες φέρονται να οφείλουν επιπλέον ποσό 11.266,30 ευρώ από το ποσό που τους χορηγήθηκε από την ανωτέρω επίδικη δανειακή σύμβαση, παρά τις καταβολές που πραγματοποίησε η α' καθής επί οκτώ (8) έτη. Ήδη οι αιτούσες έχουν ασκήσει ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την από 30/6/2014 (και με αριθμό κατάθεσης 78425/2159/2-7-2014) αγωγή, δικάσιμος της οποίας ορίστηκε η 12/1/2017, με την οποία ζητούν την αναγνώριση της ακυρότητας της προαναφερόμενης δανειακής σύμβασης, άλλως και επικουρικά την αναγνώριση της καταχρηστικότητας του όρου που περιέχεται στην επίδικη δανειακή σύμβαση, ήτοι ότι οι αιτούσες υποχρεούνται να εκπληρώσουν τις απορρέουσες από την δανειακή σύμβαση υποχρεώσεις τους προς την καθής τράπεζα είτε στο νόμισμα της χορήγησης, είτε σε ευρώ με βάση την τρέχουσα τιμή πώλησης του νομίσματος χορήγησης την ημέρα της καταβολής. Περαιτέρω πιθανολογήθηκε ότι ο προαναφερόμενος όρος που ήταν προδιατυπωμένος από την καθής η αίτηση τράπεζα και περιλαμβανόταν στους γενικούς όρους συναλλαγών, χωρίς να έχει αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ των διαδίκων, κατά το μέρος που ρυθμίζει την ισοτιμία, με βάση την οποία θα μετατρέπονται σε ελβετικά φράγκα οι τυχόν καταβολές σε ευρώ, που πραγματοποιούν οι αιτούσες καθ' όλη τη διάρκεια αποπληρωμής του επιδίκου δανείου τους, είναι αόριστος και ασαφής και ως εκ τούτου καταχρηστικός και άκυρος. Ειδικότερα, με τον επίμαχο όρο παραβιάζεται από την καθής η αίτηση τράπεζα η υποχρέωση σαφήνειας και διαφάνειας των γενικών όρων συναλλαγών, η οποία επιτάσσει οι όροι να είναι διατυπωμένοι κατά τρόπο ορισμένο, ορθό και σαφή, ώστε ο απρόσεκτος μεν ως προς την ενημέρωσή του καταναλωτής- πελάτης, που όμως διαθέτει την μέση αντίληψη, κατά τον σχηματισμό της δικαιοπρακτικής του απόφασης, να γνωρίζει τις συμβατικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνει, ιδίως δε σε ότι αφορά την σχέση παροχής και αντιπαροχής (ΕφΠειρ 711/2011, ΔΕΕ 2012. 356). Πλέον συγκεκριμένα, με την ανωτέρω ρήτρα δεν παρουσιάζονται, κατά τρόπο σαφή και ορισμένο, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων

στην σύμβαση διαδίκων, καθόσον δεν διατυπώνεται με ευκρίνεια ο τρόπος λειτουργίας της συναλλαγματικής ισοτιμίας, η μέθοδος και οι ιδιαιτερότητες του μηχανισμού μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε ξένο νόμισμα, καθώς επίσης και η σχέση μεταξύ του μηχανισμού αυτού και των τυχόν άλλων που προβλέπουν έτερες ρήτρες σχετικά με την αποδέσμευση και την αποπληρωμή δανείων, ώστε ο καταναλωτής και στην προκείμενη υπόθεση οι αιτούσες, οι οποίες δεν πιθανολογήθηκε από οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο ότι διαθέτουν ιδιαίτερες γνώσεις αναφορικά με τους νομισματικούς κανόνες, τις συνθήκες της αγοράς και το κόστος του χρήματος, να μπορούν να εκτιμήσουν τις οικονομικές συνέπειες που θα μπορούσε να έχει για τις ίδιες ο ανωτέρω όρος και ειδικότερα να διαγνώσουν εκ των προτέρων, τόσο το ύψος των μηνιαίων τοκοχρεολυτικών δόσεων που θα καλούνταν να καταβάλουν για την αποπληρωμή του επιδίκου δανείου τους, όσο και το ύψος του ανεξόφλητου κεφαλαίου του τελευταίου, σε περίπτωση που η ισοτιμία μεταξύ ευρώ και ελβετικού φράγκου διαφοροποιούνταν σε βάρος του πρώτου. Επομένως, δεν μπορούσαν αυτές (αιτούσες) να γνωρίζουν εκ των προτέρων τις συμβατικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν. Και ναι μεν ο επίμαχος όρος της επίδικης δανειακής σύμβασης ήταν σαφώς διατυπωμένος από γραμματική άποψη, πλην όμως, μόνη η σαφήνεια αυτή δεν αρκεί, κατά τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω μείζονα σκέψη, προκειμένου να κριθεί ως έγκυρος βάσει των κριτηρίων που ο ν. 2251/1994 και η Οδηγία 93/13/ΕΟΚ θέτουν, αφού εξαιτίας της ανωτέρω αοριστίας του ως προς τις οικονομικές του συνέπειες, οδηγεί ουσιαστικά στην διάψευση των τυπικών και δικαιολογημένων προσδοκιών του καταναλωτή- πελάτη αναφορικά με την εξέλιξη της συναλλακτικής του σχέσης με την τράπεζα (ΑΠ 1219/2001, ΔΕΕ 2001. 1128). Εξάλλου, η υπογραφή και παραλαβή προδιατυπωμένων συμβάσεων και επιστολών δεν δύναται να θεωρηθεί πλήρη και ορθή εκτέλεση των προσυμβατικών υποχρεώσεων της καθής η αίτηση τράπεζας (πιστωτικού φορέα) για επαρκή πληροφόρηση και ενημέρωση, καθόσον αντιστρέφει το βάρος απόδειξης της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των διαδίκων (συμβαλλόμενων) που δύναται να διακυβεύσει την αποτελεσματικότητα των δικαιωμάτων των καταναλωτών (ΔΕΚ, απόφαση της 18/12/2014, υπόθεση C-449/13, CA Consumer Finance SA κατά Ingrid Bakkaus, Charline Bonato, Florian Bonato, σκέψεις 30-32). Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω

Β³ φύλλο της υπ' αριθμ...../2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων)

εκτεθέντα και εφόσον πιθανολογείται ότι θα ευδοκιμήσει η ως άνω ασκηθείσα κύρια αγωγή για την αναγνώριση της καταχρηστικότητας του προαναφερόμενου όρου της επίδικης δανειακής σύμβασης και ότι υπάρχει επείγουσα περίπτωση για την προσωρινή ρύθμιση κατάστασης που συνίσταται στην επιβίωση της οικογένειας των αιτουσών, πρέπει να γίνει δεκτή ως ουσιαστικά βάσιμη η υπό κρίση αίτηση, ως προς το επικουρικό αίτημά της, και να διαταχθεί το ασφαλιστικό μέτρο που περιγράφεται αναλυτικά στο διατακτικό της παρούσας.

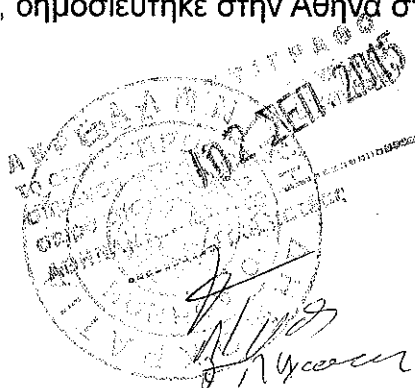
Σε ότι αφορά τη δικαστική δαπάνη, πρέπει να συμψηφισθεί στο σύνολό της μεταξύ των διαδίκων, ενόψει της δυσχερούς ερμηνείας των κανόνων δικαίου που εφαρμόστηκαν (άρθρο 179 ΚΠολΔ), κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

- Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων
- Απορρίπτει ότι κρίθηκε απορριπτέο
- Δέχεται την αίτηση
- Διατάσσει την καθής η αίτηση τράπεζα να αποδέχεται προσωρινά και μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της από 30/6/2014 (και με αριθμό κατάθεσης 78425/2159/2-7-2014) κύριας αγωγής των αιτουσών, την καταβολή από τους τελευταίους των μηνιαίων δόσεων της υπ' αριθμ 0010-2078-00002190771 σύμβασης στεγαστικού δανείου με την συναλλαγματική ισοτιμία ελβετικού φράγκου με ευρώ, όπως αυτή καθορίστηκε κατά την υλοποίηση στις 21/7/2007 της εκταμίευσης του ποσού του δανείου και προσδιορίζεται σε 1,6613 ελβετικά φράγκα ανά 1 ευρώ
- Συμψηφίζει τη δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων

Κρίθηκε, αποφασίστηκε, δημοσιεύτηκε στην Αθήνα στις 24/4/2015

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
(για τη δημοσίευση)

